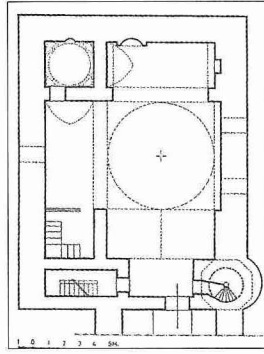

eyvan biçiminde bir sivri kemer, mihrap önünde ise beşik tonozla örtülmüştür. Doğudaki beşik tonozlu dar bölüm, kuzeyde Ma'rûf-i Kerhî'nin mezar odasına ulaşan dehlizin merdiven boşluğuna, güneyden türbe gövdesine açılmaktadır. Türbe sebebiyle harimin mekân bütünlüğü bozulmuş, mihrap ana eksen üzerinde olmasına rağmen kible cephesi düzensiz bir görünüm kazanmıştır. Tuğla örgülü mihrap nişi geometrik motiflerle süslenmiş bir kavsarayla sonuçlanmaktadır. Etrafı âyet yazılı geniş bir kitâbe kuşağı ile çevrilmiştir. Sanat özelliği olmayan ahşap minber son onarımda konulmuştur. Cami, batı duvarındaki zeminden kubbeye kadar yükselen kemer içinde, doğu duvarında giriş kapısı üzerinde ve kubbe kasnağında açılan pencerelerle aydınlatılmaktadır. Orta mekânı örten ve pendentiflerle geçişi sağlanan kubbe duvar ve yarım pâyelere yaslanan kemerler üzerine oturtulmuştur. Kasnakta çinili, kubbe merkezinde kalem işi âyet kitabeleriyle 1312 (1894) tarihi mevcuttur. Kubbe dıştan miğfer biçiminde şekillendirilmiş, üzeri yeşil renkli desensiz çinilerle kaplanmıştır.

Caminin güneydoğu köşesinde yer alan Ma'rûf-i Kerhî Türbesi alttaki cenazelikte birlikte iki katlı olarak düzenlenmiştir. Küçük ölçekteki kare planlı türbe gövdesi tromplara yaslanan yüksek kasnaklı bir kubbeyle örtülmüştür. Bu kubbe de içten ve dıştan bitki süslemeli çinilerle kaplanmıştır. Kuşakta geniş bir âyet kitâbesi yer almaktadır. Türbenin kible duvarında bir mihrap nişi, batıda cami harimine açılan bir hâcet penceresi bulunmaktadır. Mekânın ortasına yerleştirilen Ma'rûf-i Kerhî'nin sandukası ahşaptan yapılmıştır ve üstünde metal bir şebeke mevcuttur. Cami - türbe kompleksinin mimarisin-

Ma'rûf-i Kerhî
Külliyesi'nin
planı

de taş ve tuğla malzeme kullanılmış, doğu duvar tekniğinde örülen alt yapı ile örtü sistemi içten ve dıştan harçla sıvanmıştır. Yapıda az sayıda pencere olmasına rağmen aydınlık ve ferah bir mekân etkisi vardır.

Caminin kuzeybatı köşesindeki tuğla minare Bağdat'ın en eski minareleri arasında yer almaktadır. Sekizgen kaide üzerinde yükselen silindirik gövdesi ve tipik şerefesiyle Selçuklu üslûbunu yansıtmaktadır. İki silme kuşak dışında gövde süslemesiz bırakılmıştır. Şerefenin altı, eşit aralıklarla dizilmiş iki değişik boyuttaki mukarnas dizisiyle donatılmıştır. Mukarnas dizisinin altında, hücrelerin genişliği oranında şekillendirilmiş rûmî ve palmetlerden oluşan ince işlemeli bitki kompozisyonları mevcuttur. Geniş panolardan biri 612 (1215) tarihini taşıyan kitâbelik şeklinde düzenlenmiştir. Düz tuğla örgülü petek ve şerefe korkuluğundaki çinili süsleme kuşakları ile dilimli ve yeşil çinili külâh minarenin uzaktan dikkati çeken unsurlarıdır. Eski fotoğraflarda Osmanlı döneminde külâhın çiçek motifli çinilerle kaplı olduğu görülmektedir.

Ma'rûf-i Kerhî Külliyesi'nin tamamı günümüze kadar gelmemiş olsa da Selçuklu döneminden kalan minaresi, Osmanlı mimarisinin üslûp ve belgelerini üzerinde taşıyan cami ve türbesiyle Bağdat'taki Türk mimari eserlerinin önemli bir örneğini teşkil etmektedir. Kubbelerdeki çini kaplamalar mahallî geleneğin bir yansımasıdır. Tarihî kaynaklarda caminin türbeye sonradan eklendiği kaydedilirse de plan ve mimari özellikleri günümüze ulaşabilen bu iki yapının aynı anda tasarlandığı göstermektedir.

BİBLİYOGRAFYA :

İbnü'l-Esir, *el-Kâmil*, X, 55; İbn Hallikân, *Vefeyât*, IV, 319; İbn Tağriberdî, *Nücümü'z-zâhire*, Kahire 1936, II, 166-167; F. Sarre – H. Herzfeld, *Archaeologische Reise im Euphrat und Tigris Gebiet*, Berlin 1911-20, II, 172; L. Massignon,

Mission en Mesopotamie, Le Caire 1912, s. 108; Mahmûd Şükrî el-Âlûsî, *Târîhu mesâcidi Bağdâd ve âşâruhâ*, Bağdad 1346, s. 120; Abbas el-Azzâvî, *Târîhu'l-'Irâk beyne'l-ihtilâleyn*, Bağdad 1935-41, V, 110-126; Beşir Fransis, *Bagdâd: Târîhuhâ ve âşâruhâ*, Bağdad 1959, s. 14; C. Niebuhr, *Reisebeschreibung nach Arabien und anderen umliegenden Ländern* (nşr. D. Henze), Graz 1968, II, 302; Yûnus İbrâhim es-Sâmerrâî, *Târîhu mesâcidi Bağdâdi'l-hadîse*, Bağdad 1977, s. 295; H. Halil Hammûdî, *ez-Zehârifü'l-cidâriyye fi âşâri Bağdâd*, Bağdad 1980, s. 58-59; Abdüsselâm Uluçam, *Irak'taki Türk Mimari Eserleri*, Ankara 1989, s. 27-30, 308-310; Mustafa Cevâd, "el-'İmârü'l-İslâmiye", *Sümer*, III, Bağdad 1949, s. 55; V. Strika, "Ma'rûf al-Karkhî Shrine", *Annali (The Islamic Architecture of Baghdad)*, Suppl., nr. 52, Annali vol. 47, Napoli 1987, s. 14-17.

ABDÜSSELÂM ULUÇAM

MA'RÛF er-RUSÂFÎ

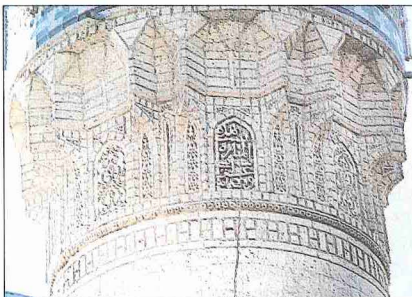
(معروف الرصافي)

Ma'rûf b. Abdilganî Mahmûd er-Rusâfî
(1875-1945)

Iraklı şair ve edip.

Bağdat'ın güneyindeki Rusâfe semtinde doğdu. Babası Kerkük'te yerleşmiş olan Cebbâre aşiretine mensup bir jandarma, annesi Fâtıma bint Câsim, Şemmer kabilesine mensup Karagûl aşiretindedi. Rusâfî, Kur'an'ı ezberledikten sonra girdiği Bağdat Askerî Rüşdiyesi'nin dördüncü sınıfında kalınca buradan ayrılıp dönemin âlim ve ediplerinden Mahmûd Şükrî el-Âlûsî'den ders almaya başladı. Dinî ilimlerle Arap dili ve edebiyatı alanında Âlûsî'den başka Abbas el-Kasâb ve Kâsım el-Kaysî'nin yanında on üç yıl kadar süren bu özel tahsil devresinden sonra Bağdat'taki ilk ve orta dereceli okullarda öğretmenlik yapmaya başladı. Bir taraftan da yazdığı şiirleri Mısır'da özellikle *el-Mü'eyyed* gazetesiyle *el-Muktefat* dergisine gönderiyordu. Şekil ve muhteva bakımından beğenilen şiirleri sayesinde şöhreti Arap ülkelerine yayıldı. Meşrutiyet'in ardından *İkdam* gazetesi sahibi Ahmed Cevdet Bey, gazetenin Arapça olarak çıkarmayı düşündüğü ekinin yönetimi için Rusâfî'yi İstanbul'a davet etti. Ancak Rusâfî İstanbul'a gittiğinde projeden vazgeçilmiş olduğunu öğrendi. Buna rağmen bir süre İstanbul'da ikamet etti; bu müddet zarfında Otuzbir Mart Vak'ası'na şahit oldu. Ardından Selânik'e gitti, orada yaklaşık bir ay kadar kaldıktan sonra ülkesine dönerken Lübnan'a uğradı ve o zamana kadar yazdığı şiirlerini ihtiva eden divanını Beyrut'ta

Ma'rûf-i Kerhî Külliyesi'nin minare şerefesi altlığındaki inşa kitâbesi

Ma'rûf
er-Rusâfî

bastırdı. Divan Arap dünyasında ve özellikle Bağdat'ta büyük yankı uyandırdı.

Rusâfî Bağdat'a gelince *Bağdâd* gazetesinin yazı işleri bölüm şefliğinde çalışmaya başladı. Fakat çok geçmeden İstanbul'dan gelen bir davet üzerine ikinci defa oraya gitti ve Medrese-i Mülkiyye-i Âliye'de Arap dili ve edebiyatı dersi okuttu; *Sebîlürreşâd*'da bir yıla yakın süre yazı yazdı. Ayrıca Evkaf Nezâreti'ne bağlı Medresetü'l-vâizîn'de Arapça hitabet dersleri vermekle görevlendirildi. Rusâfî bu sırada Müntefik sancağından milletvekili seçilerek Osmanlı Meclis-i Meb'ûsanı'na girdi. I. Dünya Savaşı'nın sonlarına kadar İstanbul'da kalan Rusâfî'nin hayatında bu dönemin önemli bir yeri olmuştur. Burada milletvekilliğinin yanı sıra çeşitli mekteplerde hocalık, gazete ve dergilerde yazarlık yapmış, ilmi ve edebî çevrelerde şair ve ediplerle dostluk kurmuş ve bildiği Türkçe sayesinde Batı'daki akımları Türkçe kaynaklardan öğrenme imkânını bulmuştur. Nâmık Kemal, Recâizâde Mahmud Ekrem, Tevfik Fikret gibi edip ve şairlerin eserlerini okumuş, onların ele aldıkları konulardan etkilenmiş ve bunları Bağdat'a döndükten sonra kendi yazı ve şiirlerine yansıtmıştır. Rusâfî evliliğini de yine bu dönemde İstanbul'da yapmıştır.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra İstanbul'dan ayrılan Rusâfî önce Şam'a gitti. Fakat orada yöneticilerden umduğu ilgiyi bulamayınca kendisine teklif edilen Kudüs Medresetü'l-muallimîn öğretmenliğini kabul etti. Burada bir süre çalışarak 1921 yılında ülkesine döndü. Maarif Vekâleti bünyesinde faaliyet gösteren Lecnetü't-terceme ve't-ta'rib başkan vekilliğine getirildi. 1923'te Bağdat'ta yayın hayatı üç ay kadar süren *Emel* gazetesini çıkarmaya başladı. Ardından sırasıyla Maarif müfettişliği, Dârü'l-muallimîn Arap dili ve edebiyatı hocalığı ve Lecnetü'l-ıs-

tlâhâtî'l-ilmiyye başkanlığı görevlerini yürüttü. Bir dönem milletvekilliği de yapmış olan Rusâfî düşüncelerini çekinmeden ortaya koyduğu için siyasi baskılara mâruz kaldı; bunun üzerine bir köşeye çekilerek münzevi bir hayat yaşamaya başladı. Ömrünün son yıllarında Bağdat'ın Âzamiyye mahallesinde küçük bir dükkân çalıştırarak geçimini sağlamaya çalıştı.

Çağdaş Arap şiirinin neoklasik şairlerinin başında gelen Rusâfî'nin eserleri incelendiğinde onun edebiyatta, "Sanat toplum içindir" ilkesine bağlı kaldığı görülür. Şiir ve nesirlerinde düşünce özgürlüğü, bilginin yaygınlaştırılması, cehaletin ortadan kaldırılması, gençlere güven duygusunun aşılması, yoksulların desteklenmesi, kızların çağdaş yöntemlerle eğitilmesi ve İslâm dininin temel kaynaklara göre anlatılması gerektiği konuları üzerinde durur.

Eserleri. 1. *Dîvân*. İlk defa 1910 yılında Muhyiddin el-Hayyât ve Mustafa el-Galâynî'nin düzenlemesi ve lügatçe ilâvesiyle Beyrut'ta basılan esere daha sonraki baskılarında Rusâfî'nin birçok yeni şiiri eklenmiştir (Beyrut 1932, I-V, 1972-1977; I-II, 1959). 2. *Def'u'l-hüçne fi irtîdâhî'l-lükne* (İstanbul 1331). Osmanlı Türkçesi'nden derlenen, aslı Arapça olup başka anlamlarda kullanılan ve Araplar'ın Osmanlılar'dan alıp mânalarını bilmeden kullandıkları kelimelere dairdir. 3. *Neḥḥu't-ṭib fi'l-ḥaṭâbet ve'l-ḥaṭîb* (İstanbul 1915, 1336). İstanbul'da Medresetü'l-vâizîn'de verdiği hitâbet derslerinin konularını kapsamaktadır. 4. *el-Enâşidü'l-medresiyye* (Kudüs 1920). Kudüs'te öğretmen okulunda görevliyken yazdığı, notalarıyla birlikte okul şarkılarından oluşmaktadır. 5. *Ârâ'ü Ebi'l-'Alâ el-Ma'arrî* (nşr. Abdülhamîd er-Reşûdî, Bağdad 1955). Maarî'nin *el-Lüzûmiyyât* adlı divanından yaptığı seçmelerin şerhidir. 6. *'Alâ Bâbi sicni Ebi'l-'Alâ* (Bağdad 1946). Tâhâ Hüseyin'in *Ma'a Ebi'l-'Alâ el-Ma'arrî* adlı eseri hakkında yazdığı reddiye ve ta'likattır. 7. *Resâ'ilü't-ta'likât* (Bağdad 1944, 1957). Zekî Mübârek'in *et-Taşavvufü'l-İslâmî ve en-Negrü'l-fennî* adlı eserleriyle Caetani'nin *İslâm Tarihi* üzerine kaleme aldığı ta'likattır. 8. *Naẓra icmâliyye fi ḥayâtî'l-Mütenebbî* (nşr. İbrâhim el-Alevî, Bağdad 1959). 9. *Kitâbü'l-Âlet ve'l-edât ve mâ yetbe'uhümâ mine'l-melâbis ve'l-merâfiḥ ve'l-henât* (nşr. Abdülhamîd er-Reşûdî, Bağdad 1980). Halkın kullandığı yabancı kökenli alet ve araçların isimlerinin Arap-

çalıştırılmasına dairdir. Rusâfî, Nâmık Kemal'in *Rüya* adlı eserini *Rivâyetü'r-rû'yâ* adıyla Arapça'ya çevirmiştir (Bağdad 1909). Ma'rûf er-Rusâfî'nin ayrıca Arap dili üzerine verdiği konferansları, basılmamış bazı eserleri, gazete ve dergilerde çeşitli makaleleri bulunmaktadır (Kâsım el-Hattât, II, 719-721).

Ma'rûf er-Rusâfî hakkında çok sayıda eser yazılmış olup bunlardan bazıları şunlardır: Mustafa Ali, *Ma'rûf er-Rusâfî* (Bağdad 1948); Abdülhamîd er-Reşûdî, *er-Rusâfî: Ḥayâtühû, âşârühû, şi'ruh* (Bağdad 1988); Abdüllatif Şerâre, *er-Rusâfî: Dirâse taḥlîliyye* (Beyrut 1960); Bedvî Ahmed Tabâne, *Ma'rûf er-Rusâfî* (Kahire 1947; eleştirel bir değerlendirmedir); Abdüssâhib Şekr, *'Abkariyyetü'r-Rusâfî* (Bağdad 1958); Hıdr Abbas es-Sâlihî, *er-Rusâfî, şilatî bihî, vaşîyyetühû, mü'elleftâh* (Bağdad 1948) ve *Şâ'irriyyetü'r-Rusâfî: Dirâse edebiyeye* (Bağdad 1390/1970); Ahmed Matlûb, *er-Rusâfî, ârâ'ühû'l-luğaviyye ve'n-naḥdiyye* (Kahire 1970); Kâsım el-Hattât – Mustafa Abdüllatif es-Sehartî – M. Abdül-mün'im Hafâcî, *Ma'rûf er-Rusâfî şâ'irü'l-'Arabî'l-kebîr: Ḥayâtühû ve şi'ruh* (Kahire 1391/1971); Hilâl Nâcî, *el-Kavmiyye ve'l-iştirâkiyye fi şi'ri'r-Rusâfî* (Beyrut 1959); Necdet Fethî Saffet, *Ma'rûf er-Rusâfî* (London-Riyad 1988); Saîd el-Bedrî, *Ârâ'ü'r-Rusâfî fi's-siyâse ve'd-dîn ve'l-ictimâf* (Bağdad 1951).

BİBLİYOGRAFYA :

Ma'rûf er-Rusâfî, *Dîvân*, Beyrut 1983-86, I-II, tür.yer.; Rafâî Battî, *el-Edebü'l-'aşrî fi'l-'Irâkı'l-'Arabî*, Bağdad 1923, s. 67-96; Brockelmann, *GAL Suppl.*, III, 488-489; Yûsuf İzzeddin, *eş-Şi'ru'l-'Irâkıyyü'l-ḥadîs*, Kahire 1960, bk. İndeks; M. M. Badawi, *A Critical Introduction to Modern Arabic Poetry*, Cambridge 1975, s. 55-62; Abdürrezzâk el-Hilâlî, *ez-Zehâvî*, Kahire 1976; Safa Khulusî, "Ma'rûf ar-Rusâfî in Jerusalem", *Arabic and Islamic Garland Presented to 'Abdul-Latif Ṭibâwî*, London 1977, s. 147-152; a.mlf., "Ma'rûf er-Rusâfî", *BSOAS*, XIII/3 (1950), s. 616-626; Salmâ Kh. Jayyusî, *Trends and Movements in Modern Arabic Poetry*, Leiden 1977, s. 181-188; M. Kürd Ali, *el-Mu'âşırûn*, Dimaşk 1401/1980, s. 440-467; Ahmed Matlûb, *Hareketü't-ta'rib fi'l-'Irâk*, Küveyt 1983, s. 102-117; a.mlf., "er-Rusâfî en-nâkıd", *Mecelletü Külliyyeti'l-âdâb*, sy. 12, Bağdad 1969, s. 124-133; a.mlf., "er-Rusâfî: Ârâ'ühû fi'l-luğati ve'n-naḥd", *Mecelletü Ma'hedi'l-buḥûs ve'd-dirâsâtî'l-'Arabîyye*, sy. 1, Kahire 1969, s. 193-203; a.mlf., "Ma'rûf er-Rusâfî'nin Arap Dili ve Edebiyatıyla İlgili Eserleri" (trc. Taceddin Uzun), *Sû İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sy. 2, Konya 1987, s. 291-298; Hannâ el-Fâhûrî, *el-Mücez fi'l-edebî'l-'Arabî ve târihih*, Beyrut 1985, IV, 572-599; Kâsım el-Hattât, *Ḥayâtü'r-Rusâfî* (Rusâfî, *Dîvân* içinde), Beyrut 1986, II, 691-722; Vemîz Cemâl Ömer Nazmî, *el-Cüzürü's-siyâsiyy-*

ye ve'l-fikriyye ve'l-ictimâ'iyye li'l-hareketi'l-kaumiyyeti'l-'Arabiyyeti'l-istiklâliyye fi'l-'Irâk, Beyrut 1986, s. 78-83; Ahmet Savran, XIX. Yüzyıl Osmanlılar Döneminde Arap Edebiyatı, Erzurum 1987, s. 214-219; A. Miquel, "Sur Ma'rûf al-Ruşâfi", *Studies in Honour of Clifford Edmund Bosworth vol. I. Hunter of the East: Arabic and Semitic Studies*, Leiden 2000, s. 32-39; Abdurrahim el-Kettâni – Abdülaziz Bağdâd, *el-Müfîd fi terâcimi 'ş-su'arâ' ve'l-üdebâ' ve'l-'ulemâ' ve'l-fukahâ'*, Dârülbeyzâ 1421/2000, s. 374 vd.; L. Şeyho, "er-Ruşâfiyyât ve'r-Reyhâniyyât", *el-Mesrûk*, XIII (1910), s. 379-388; M. Hüseyin el-A'racî, "et-Ta'rîf ve'n-naqd: el-Âletü ve'l-edât li'r-Ruşâfi", *MMLADm.*, LXVI/1 (1991), s. 107-128; *Encyclopedîa of Arabic Literature* (ed. J. S. Meisami – P. Starkey), London 1998, II, 667; Ahmet Ateş, "Mârûf Rusâfi", *Â*, VII, 345-346; S. Moreh, "Ma'rûf al-Ruşâfi", *EP* (Ing.), VI, 614-617.

EROL AYYILDIZ

MÂRÛNİLER

Kurucusu Aziz Mârûn'a nisbet edilen ve V. yüzyıldan itibaren ağırlıklı olarak Lübnan'da yaşayan bir hıristiyan cemaati.

IV. yüzyılın ikinci yarısında yaşadığı ve V. yüzyılın başlarında öldüğü tahmin edilen Aziz Mârûn (Maron), Suriye'nin batısında Âsi nehri kıyılarında Antakya Kilisesi'ne bağlı bir rahip olarak münzevi bir hayat sürmüştür. Mârûnîler'in kökeni, kurucularının kabri etrafında inşa edilen manastırda toplanan cemaate dayanmaktadır. Zamanla müntesipleri artarak bölgede yeni manastırlar kuran Mârûnî cemaatinin, İsa'daki insanlık ve ilâhlık unsurlarının birbirine denk olduğu şeklindeki Ortodoks diyofizit anlayışın teyit edildiği Kadıköy Konsili'ni (451) kabul ederek monofizitliğe karşı tavır almaları, Doğu kiliseleri içinde müstakil bir kilise olma yolundaki ilk ciddi adımları olmuştur.

Mârûnîler, konsil kararlarını kabul etmeyen birçok kiliseye ve manastıra karşı mücadele başlatmışlardır. Bu mücadele, yerel kiliselerden Ya'kübîler'le aralarının açılmasına ve çeşitli olayların meydana gelmesine sebep olmuştur. 517 yılında Papa Hormisdas'a gönderilen bir mektupta, Suriye'de Mârûnî keşişlerle birlikte diğer manastırlara ait 350 keşişin bu mücadeleler esnasında monofizitler tarafından katledildiği belirtilmektedir. Nitekim bu olay her yıl 31 Temmuz'da Mârûnîler'ce anılmaktadır.

Bizans İmparatoru Herakleios, ülkenin doğusunu tek bir çatı altında toplamak amacıyla İstanbul Piskoposu Sergius'tan

İsa'nın tabiatıyla ilgili bu akide problemini giderecek ve monofizit Doğu kiliselerini de ikna edebilecek bir yol bulmasını istemiş, o da insanlık ve ilâhlık unsurlarını eş oranda bulunduran İsa'da tek iradenin varlığını kabul eden monotelist anlayışı geliştirmiştir. Ancak Herakleios'un siyasi amaçlı bu girişimi Doğu kiliseleri ve özellikle Ya'kübîler tarafından şiddetle reddedilirken diğer Doğu kiliselerinden farklı olarak Mârûnîler'in Kadıköy Konsili'ni kabul etmeleri onları Bizans imparatoru ile birlikte hareket etmeye sevk etmiş, bu birliktelikten yola çıkarak bazı kilise tarihçileri Mârûnîler'in de monotelist olduklarını ileri sürmüşlerdir. Mârûnîler'in Bizans'la bu doktriner bağlılıkları, IX. yüzyıla ait bazı metinlerde onların Mârûnî Melkitler olarak adlandırılmasına sebep olmuştur.

Bölge kiliseleri arasında yalnız kalan Mârûnîler daha güvenli buldukları Lübnan dağlarına göç etmişlerdir. Sonradan bölgeye hâkim olan Emevîler, Abbâsîler, Memlûkler ve Osmanlılar döneminde de Lübnan dağlarının sarp kayalıkları onlar için kilise ve manastırlarını inşa ettikleri dış etkilere soyutlanmış sığınak yerleri olmuştur.

Kadıköy Konsili'nin diyofizit anlayışını benimseyerek monofizitliğe karşı çıkan Mârûnîler'in bu tavrı Roma Katolik kilisesi tarafından Haçlı seferlerine kadar hiç dikkate alınmamıştır. Bölgeye gelen Haçlılar'ı coşkuyla karşılayan Mârûnîler onlara rehberlik edip yardımcı olmak suretiyle güvenlerini kazanmışlar ve kendilerine Katolik kilisesiyle irtibata geçmenin yolunu açmışlardır. Haçlı Franklar'la gerçekleştirdikleri bu dostane temaslar kiliselerinin Katolik dünyasıyla giderek yakınlaşmasını sağlamıştır.

Mârûnîler, Roma Katolik kilisesiyle ilişkilerini geliştirerek bağlılığa kadar götürme çabası adına sinodlar toplamışlar ve âyin birliğinden Mârûnî patriğinin papanın onayı ile göreve başlamasına, hatta Mârûnî kilisesinin Vatikan tarafından denetlenmesine kadar Katolik kilisesinin ileri sürdüğü birçok şartı ve III. Alexander'ın papalığını kabul etmişlerdir. Bunun üzerine Mârûnî patriği Lateran Konsili'ne (1215) katılmıştır.

Memlûkler döneminde bölge Beşâre'deki sorumlu "mukaddemler" tarafından yönetildi, böylece Mârûnîler'in Roma ile ilişkileri de zayıflamaya başladı. Hatta XV. yüzyılda Mârûnîler arasında monotelizm

anlayışı tekrar baş gösterdi. Buna rağmen Mârûnîler, Floransa Konsili'nde de Papa IV. Eugenius'a bağlılık mektubunu sunan Beyrutlu Fransisken rahip John tarafından temsil edildi. 1445'te Kıbrıs Başpiskoposu Elias'ın Mârûnîler arasında ortaya çıkan monotelist sapkınlıkları reddetmesi ve Roma'ya bağlılıklarını ilân etmesi üzerine Katolik kilisesiyle ilişkilerde ilerleme sürecine girildiyse de XVI ve XVII. yüzyıllara kadar bir istikrar mümkün olmadı. Fakat Mârûnîler'le Roma arasındaki ilişkiler V. Lateran Konsili'nden (1512-1517) sonra neredeyse kesintisiz devam etmiştir.

Mercidâbık Muharebesi ile Suriye, Lübnan ve Ürdün Osmanlılar tarafından fethedildikten sonra da (1516) bölgedeki Mârûnîler, yönetimden gördükleri müsamahanın yanı sıra coğrafi şartlar sayesinde dinlerini ve geleneklerini korudular. Mârûnî patriği yönetim tarafından cemaatin başı olarak "emîrû'ş-Şark" unvanı ile tanındı.

Mârûnîler'le Katolik kilisesi arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi yönünde Cizvit rahibi John Eliano'nun gösterdiği yoğun gayretler neticesinde Papa XIII. Gregory, 1584 yılında Roma'da Mârûnî din adamlarının yetiştirilmesi için bir eğitim merkezi kurdu. Kitâb-ı Mukaddes bilgini ve dilci Gabriel Sionita'nın yanı sıra Vatikan Kütüphanesi'nde kütüphanecilik yapan Abraham Ecchellensis, Joseph Simon es-Sem'ânî ve Halep Başpiskoposu Cermânûs Ferhât, günümüzde de Cizvitler'in yönetiminde faaliyetlerini sürdüren bu okulun yetiştirdiği önemli öğrenciler arasında yer almaktadır.

XIX. yüzyılda Mârûnîler'le aynı bölgede yaşayan Dürzîler arasındaki ilişkiler bozulmuş, çatışmalara dönüştü, 1860 yılında binlerce Mârûnî öldürüldü. Bunun üzerine çok sayıda Mârûnî bölgeden ayrılarak başta Avrupa ve Amerika olmak üzere çeşitli ülkelere göç etti. Daha sonra Mârûnîler, yerli olmayan bir hıristiyan yetkilinin yönetiminde Osmanlı Devleti içinde özerk bir idarî yapı kazandılar. I. Dünya Savaşı'ndan sonra bu topraklar Osmanlı Devleti'nin elinden çıkınca Mârûnîler Fransızlar'ın himayesi altında kendi kendilerini yönettiler; 1943'te bağımsız Lübnan Devleti kurulduğunda ülkedeki önemli dinî cemaatlerden birini oluşturdu. Hıristiyan, müslüman ve Dürzî partilerin meydana getirdiği bir koalisyonla yönetilen Lübnan'da cumhurbaşkanı Mârûnîler arasından seçilmektedir.